

Commissie voor Economie,
Consumentenbescherming en
Digitalisering

Commission de l'Économie, de la
Protection des consommateurs et de
la Digitalisation

van

du

WOENSDAG 6 NOVEMBER 2024

MERCREDI 6 NOVEMBRE 2024

Voormiddag

Matin

La réunion publique de commission est ouverte à 9 h 45 et présidée par M. Roberto D'Amico.
De openbare commissievergadering wordt geopend om 9.45 uur en voorgezeten door de heer Roberto D'Amico.

01 Vraag van Reccino Van Lommel aan Thomas Dermine (Relance, Strategische Investerings- en Wetenschapsbeleid) over "Het nieuwe Europese relancefonds" (56000049C)

01 Question de Reccino Van Lommel à Thomas Dermine (Relance, Investissements stratégiques et Politique scientifique) sur "Le nouveau fonds de relance européen" (56000049C)

01.01 Reccino Van Lommel (VB): Mijnheer de staatssecretaris, er is sprake van een nieuw Europees relancefonds. Heel wat landen in Europa worden onderworpen aan de buitensporigtekortprocedure, de *excessive deficit procedure*, van de Europese Commissie, waaronder ook België. Op die manier zou een gezamenlijke financiering worden uitgewerkt. Het NextGenerationEU-fonds bestaat al en men zou dat verder willen uitbouwen. België is altijd nettobetaler geweest aan dat fonds. Er kunnen dus toch vraagtekens worden geplaatst bij de wenselijkheid van een dergelijke uitbreiding.

Omdat er stemmen opgaan voor een dergelijke uitbouw, heb ik de volgende vragen.

Welk overleg heeft er ondertussen plaatsgevonden over de uitbouw van zo'n fonds en wat zijn de bevindingen daarvan? Hoe staat de federale regering daartegenover? Welke positie neemt België in ten opzichte van een nieuw gemeenschappelijk fonds?

01.02 Staatssecretaris Thomas Dermine: Mijnheer Van Lommel, het NextGenerationEU-fonds werd ontworpen als een tijdelijk en eenmalig instrument om te reageren op de uitzonderlijke omstandigheden van de covidcrisis. De Herstel- en Veerkrachtfaciliteit of Recovery and Resilience Facility (RRF), is het belangrijkste onderdeel van dat instrument en biedt subsidies en leningen aan lidstaten aan, op voorwaarde dat ze hervormingen doorvoeren en investeren.

In dat kader kan België profiteren van iets meer dan 5 miljard euro aan subsidies en heeft het ook een lening aangevraagd van 264 miljoen euro. We hebben het daarover al gehad in de vorige legislatuur. Op dit moment ben ik niet op de hoogte van formele discussies op Europees niveau over de verlenging van dat instrument na 2026. Gezien het gebrek aan formele debatten in de Raad van de EU over een verlenging van het NextGenerationEU-fonds na 2026, is er op dit moment geen overleg gepland in België om een standpunt voor ons land te bepalen.

01.03 Reccino Van Lommel (VB): Mijnheer de staatssecretaris, ik dank u voor het antwoord.

De bedoeling was tijdelijk en eenmalig, zegt u, maar her en der wordt gezegd dat men een uitbreiding en geen verlenging van het fonds overweegt om zo een uitweg te bieden, aangezien een aantal Europese landen in budgettaire moeilijkheden raakt. U hebt daar geen weet van. Ik ben blij dat te horen en herinner eraan dat België een nettobetaler is aan dergelijke fondsen. Dat doet trouwens de vraag rijzen of het sop de kool wel waard is en of we in de toekomst nog aan dergelijke zaken moeten deelnemen.

Ik neem akte van de stand van zaken. Als er over de kwestie in de toekomst een debat op Europees niveau plaatsvindt, dan zullen we dat opnemen met uw opvolger.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

02 Vraag van Reccino Van Lommel aan Thomas Dermine (Relance, Strategische Investerings en Wetenschapsbeleid) over "De vertraging bij de aanvraag van de middelen uit het RRF-fonds" (56000051C)

02 Question de Reccino Van Lommel à Thomas Dermine (Relance, Investissements stratégiques et Politique scientifique) sur "Le retard accumulé dans la demande des fonds au titre de la FRR" (56000051C)

02.01 Reccino Van Lommel (VB): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de staatssecretaris, dit is een terugkerende vraag. Over de uitbetalingen van het coronaherstelfonds zijn er al heel wat debatten en discussies gehouden in het Parlement in de vorige legislatuur. Ondertussen zijn er echter verkiezingen geweest en worden er regeringen gevormd. Een dossier als dit lijkt dan soms naar de achtergrond te verdwijnen. Toch is dit een heel belangrijk dossier. Het gaat om bedragen waarop wij in principe recht hebben. Zullen wij het halen of niet? Zullen wij geld verliezen uit dat fonds of niet?

Wij zien dat heel wat Europese landen in de problemen komen, dat bepaalde doelstellingen niet worden gehaald. In België was de pensioenhervorming een probleem. Die stond op een bepaald moment hoog op de agenda. Het was een voorwaarde, die wij trouwens zelf aan Europa hebben meegegeven, om die schijf uitbetaald te krijgen. Op de een of andere manier was er dan toch een opschorting, omdat de pensioenhervorming van de regering-De Croo een onvoldoende kreeg.

Mijnheer de staatssecretaris, binnen welke termijnen verwacht u nog uitbetalingen van dat fonds te ontvangen en welke? Bent u van oordeel dat de bijdrage aan het economische herstel van de verschillende projecten voldoende groot is geweest? Nu wij enkele maanden verder zijn, wil ik vragen een nieuwe stand van zaken te schetsen.

02.02 Staatssecretaris Thomas Dermine: Mijnheer Van Lommel, ik dank u voor uw interesse in het RRF.

De vertraging die België heeft opgelopen met de uitbetalingen komt door de noodzakelijke aanpassingen aan het plan in 2022-2023, toen het door Europa toegewezen bedrag werd herzien. Aanvankelijk ging het over iets minder dan 6 miljard euro en dat bedrag werd bijgesteld naar 4,5 miljard euro. Intussen is de achterstand – dat is positief nieuws – grotendeels weggewerkt. Na de evaluatie van onze eerste betalingsschijf door de Commissie begin juli 2024 werd een uitbetalingsbesluit van 631 miljoen euro goedgekeurd op 11 september 2024. De fondsen zijn inmiddels uitbetaald.

Het tweede betalingsverzoek is sinds juli 2024 in behandeling. De evaluatie door de Commissie zou tegen het einde van dit jaar afgerond moeten zijn. Wij streven naar een uitbetalingsbesluit begin volgend jaar, in januari 2025. Verder is een derde betalingsverzoek in voorbereiding op Belgisch niveau. Dat zal begin volgend jaar worden ingediend.

Naast het tweede en derde betalingsverzoek moeten we nog drie aanvragen indienen, in juni 2025, april 2026 en september 2026. Belangrijk om te vermelden is dat de uitvoering van het project losstaat van het tempo van de betalingen en grotendeels volgens plan verloopt. In het recentste voortgangsrapport is 87 % van de mijlpalen en de doelstellingen in het plan al bereikt of op schema. Honderden projecten, verspreid over het land, tonen elke dag de concrete impact van het herstelplan.

Het Belgisch Plan voor Herstel en Veerkracht werd zorgvuldig geëvalueerd door de Commissie voordat het werd goedgekeurd. Een van de belangrijkste criteria was de verwachte bijdrage van het plan aan de economische groei, werkgelegenheid en versterking van de economische, sociale en institutionele veerkracht van het land. Volgens de Commissie zou de economische impact van het plan op de economie evenredig moeten zijn met de ontvangen steun, zoals voorzien door het Federaal Planbureau in 2020. Ter herinnering, het Planbureau schetst dat het plan in 2022 het bbp van ons land met 0,21 % zou kunnen verhogen ten opzichte van een situatie zonder plan. Het voorzag ook een gemiddelde stijging van 0,14 procentpunt per jaar van het bbp tussen 2021 en 2026. De Commissie gaf echter aan dat die voorspellingen het werkelijke effect kunnen onderschatten, omdat ze geen rekening houden met de hervormingen uit het plan en de positieve effecten van de uitvoering van de faciliteiten voor herstel

en veerkracht op Europees niveau.

Hoewel wij nog geen ex post analyse hebben uitgevoerd, toont de tussentijdse evaluatie van de RRF door de Commissie aan dat het instrument de publieke investeringen binnen de EU heeft behouden, de nodige hervormingen en investeringen voor groei en veerkracht in de Europese economie heeft versneld en dat al 40 % van de streefdoelen is bereikt.

02.03 Reccino Van Lommel (VB): Mijnheer de staatssecretaris, het is goed dat wij nog eens een tussentijdse analyse en een actuele stand van zaken hebben kunnen krijgen. Dit is immers niet altijd een gemakkelijk dossier geweest. Op een bepaald moment zag het er zelfs niet zo heel goed uit. Er gingen toen stemmen op dat wij bepaalde middelen zouden verliezen. U hebt terecht aangehaald dat het plan gewijzigd moest worden, omdat de bedragen herzien waren en dergelijke. Ik stel vast dat de achterstand ondertussen weggewerkt is en dat de eerste schijf uitbetaald is. Het tweede verzoek is ingediend en het derde wordt voorbereid. U zegt dat 87 % van de mijlpalen bereikt is. Goed, ik ga er dan van uit dat de doelstellingen uiteindelijk gehaald zullen worden, dat er geen middelen verloren zullen gaan, en dat wij alles wat gepland was uiteindelijk zullen krijgen.

Dit dossier zal nog een tijd lopen, ook de volgende bevoegde staatssecretaris of minister zal het verder moeten beheren. Ik snap dat er nog geen ex post analyse gemaakt is, de eindanalyse zal pas op het eind van de rit gemaakt kunnen worden. Intussen dank ik u voor deze stand van zaken. Wij zullen dit dossier vanzelfsprekend mee in de gaten houden.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

*De behandeling van de vragen eindigt om 9.59 uur.
Le développement des questions se termine à 9 h 59.*